

LAURITS TUXEN: INTERIØR

den Slags Bestillinger rummer, at de tvinger Kunstneren til fortrinsvis at beskæftige sig med en Mængde Udenomsting, der i og for sig kan være interessante nok, men som dog intet har med hans bedste Jeg at gøre. Hans Dygtighed, hans Virtuositet kan de udvikle til en Højde som den, Tuxen her har naaet, for hans Kunstnersjæl har de ingen eller kun ringe Betydning. Det er udmærket Arbejde for alle Pengene, men nogen dybere Udvikling tør det vel næppe siges at

LAURITS TUXEN: DAMEPORTRÆT

give Anledning til, fordi en indtrængende Skildring af disse højtstaaende Personer, særlig under den Slags pompøse Optrin, forbyder sig af sig selv.

Det har da ikke været helt uden Grund, naar man har nærret Frygt for, at Tuxen skulde have tabt sig selv i al den Herlighed, hans Pensel har haft saa grumme travlt med; Kunsthistorien kan opvise Eksempler nok paa, at Folk af ikke ringere Evner har tilsat det meste af deres udødelige Sjæl i en gold Bestillingskunst.

At det ikke har været Tilfældet med Tuxen, overbeviser denne lille Udstilling lettelig om. Helt er han vel næppe gaaet fri. Det kan læses ud af mange af disse smaa Lærreder, at Virtuositeten ogsaa her har haft en Finger med i Spillet; de kan være ligesom lidt for godt og hurtigt gjort, der kan være lidt for drevent i den overlegne Behandling af

Lys og Farver, man kan føle det, som om Kunstneren ikke altid helt har hvilet i Stemningen, han har villet skabe, noget maaske fordi hans store Arbejders særlige Forhold har nødt ham til en lidt hastig Arbejds metode, har udviklet hans Øje og hans Haand til at opfatte og fastholde lynsnart. Alligevel er der her i mangt og meget adskilligt af den Friskhed, der var den unge Tuxens; han har i de rige Sale, hvor han har færdedes, ikke glemt den

Natur, han skylder de første og stærke Indtryk, paa hvilke han blev den Kunstner, der lovede saa godt. Mange glemmer den, eller deres Syn og Følelser forandres umærkeligt i Aarenes Løb; de kan vende tilbage til den Strand, hvor de maalede deres første Billeder, og de vil intet føle uden det, at de er blevet som Fremmede, den intet har at sige; de har aldrig været der før. For Tuxen er det som gammelkendt Grund at vandre paa dens Melodi sidder ham endnu i Øret fra de unge Dage, og han lytter gerne til den. Det er vel oppe i Skagen, han igen er traadt i nær og intim Forbindelse med Naturen og da særlig med Havet. Det maler han i en Mængde af de forskellige Skikkelser, denne lunefulde Proteus ifører sig, i Storm og i Stille, ved Solnedgang og ved op-gaaende Maane, naar det smiler under en høj, tindrende Sommerhimmel, eller naar det hviler blyfarvet, i tung Ro under graa Skyer. Om en gammel Forelskelse, der har fornyet sig, fortæller disse saltfriske Smaabilleder.

Det er ogsaa fra Skagen, Tuxen har det udmærkede Billede af Krøyer, som i en lysdrap Sommerdragt skrider gennem Klitsandet med Stav i Haand, et udmærket Friluftsportræt, smukt og frit i Holdningen, kraftigt i sin Farve og slaende ligt i sin djærve Frejdighed; det er jo gjort lidt anderledes, end Bestillingsportrætter plejer at være, og det er gjort af en Mand, der staar i andet end et blot og bart Høflighedsforhold til sin Model. Ogsaa

det fortræffelige Dameportræt, der hænger paa Udstillingen, vidner om en baade aandfuld og inderlig Forstaaelse af Modellen; det er gjort med ligesom lidt blodere Haand, men det er ganske fri for al Sentimentalitet.

Det siger sig selv, at en saa vidt berejst Mand som Tuxen har hentet sine Emner lidt allesteds fra. Ypperst blandt de mange forskellige Ting udefra er uden Sammenligning det ganske bedaaende Billede af Stranden ved Portel, hvor Maanen spejler sig i Strandens lave Vand, og Baggrundens Træer og Huse

LAURITS TUXEN: INTERIØR

staar i hemmelighedsfuldt Mørke som Silhuetter mod Himlen; Stemningen er grebet fuldt og helt og mesterlig givet.

Den lille Udstilling, der staar aaben et Par Dage endnu, er da et Besøg værd. Venner af dansk Kunst vil der træffe en Mand, der saa længe har været borte, at de mistvivlede om at faa ham at se igen, men som nu uformodet vender hjem. Helt den samme som før sin Udlændighed er han ikke, men Hjærtelaget har han bevaret, og det bedste i sig selv er han blevet tro.

H. L.

LAURITS TUXEN: STRANDEN VED PORTEL